GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok 1. Nr. 266 Włocławek, czwartek 21 listopada 1946 r. Cena 3 złote

R. T. P. D.

Niedziela, dnia 17 listopada r. b. była poświęcona obchodzonemu w całym kraju „Dniu RTPD".

Organizacja ta nie jest tworem nowym, bowiem powstała jeszcze przed 25 laty, początkowo jako wydział wychowawczy PPS, a następnie jako towarzystwo samodzielne, poświęcające zagadnieniu wychowania i opieki nad dziećmi, wszystkie swe siły i zasoby materialne. RTPD, w którym reprezentowane są, obecnie obie partie robotnicze i związki zawodowe, na równej płaszczyźnie z wychowaniem stawia sprawy, związane ze zdrowiem młodego pokolenia.

Położenie dziecka w Polsce nie jest najlepsze i wymaga zasadniczej poprawy. Dziecko polskie wyszło z okupacji chore na duszy i na ciele. Obecne ciężkie warunki mieszkaniowe i w niektórych wypadkach ciężkie warunki żywnościowe ten stan pogarszają. A przecież trzeba jeszcze wziąć pod uwagę, że w Polsce jest wiele sierot i półsierot po ofiarach wojny, i że te dzieci rozwijają się w najbardziej dla siebie krytycznych warunkach.

RTPD wzięło na siebie odpowiedzialność za odbudowę sił narodu, za poprawę bytu i rozwoju polskiego dziecka. To jednak jest związane z wielkimi wydatkami. Przecież wszystkie potrzeby dziecka powinny być zaspokojone, a to znów wymaga wielkich sum pieniężnych. Pomóc w tym wypadku musi całe społeczeństwo. RTPD w miarę swych sił gromadzi fundusze na cele opieki nad dzieckiem i w ten sposób w dużym stopniu pomaga państwu.

RTPD zakłada i prowadzi poradnie dla matki i dziecka, żłobki, przedszkola, szkoły i świetlice, zakłady wychowawcze, domy kultury, teatry dziecięce, kolonie letnie i półkolonie, sanatoria, poradnie lekarskie itp.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej ob. Bierut scharakteryzował działalność i potrzebę istnienia RTPD w sposób następujący:

„Wśród wielu zadań ciążących na Rządzie i społeczeństwie polskim, wśród zagadnień o wielkim znaczeniu państwowym, na czoło wysuwa się niewątpliwie sprawa opieki nad dzieckiem. Na nas ciąży dziś wielki obowiązek najszybszego usunięcia śladów strasznych zniszczeń fizycznych i moralnych, jakie spowodowała w młodym pokoleniu wieloletnia okupacja niemiecka. Na nas ciąży również obowiązek naprawienia tych krzywd, jakie doznawało dziecko robotnicze, dziecko chłopskie, dziecko inteligenckie, przychodząc na świat, w tym najcięższym okresie niewoli i zniszczeń. RTPD, które rozpoczęło swą działalność jeszcze w 1919 roku, ma niezaprzeczalne zasługi w walce o zdrowie moralne i fizyczne dzieci polskich.

Organizowanie sieci szkół, w których stosowane były nowoczesne prądy pedagogiczne, wychowanie dzieci od lat najmłodszych w duchu ideałów demokratycznych, troska o danie dzieciom robotniczym takiego same-go startu życiowego, jakie miały dzieci warstw posiadających, tworzenie dla dzieci, objętych opieką Towarzystwa, wzorowych warunków zdrowotnych — wszystko to stwarza poważny, zasługujący na uznanie dorobek RTPD.

Dziś w Polsce Odrodzonej wychowanie młodego pokolenia w duchu demokratycznym, stworzenie jak najlepszych warunków dla młodego pokolenia musi stanowić przedmiot specjalnej troski zarówno władz państwowych, jak i całego społeczeństwa. Nasz budżet przewiduje poważne, w każdej proporcji bez porównania wyższe niż przed wojną kwoty na przedszkola, szkoły, żłobki, sierocińce, na wszelkiego rodzaju instytucje, powołane do opieki nad dzieckiem. Ale mimo tej opieki Państwa, wobec ogromu zadań i potrzeb w dziedzinie wychowania dziecka — każdy obywatel musi wziąć czynny współudział w trosce o dziecko. RTPD przeto ma dziś do spełnienia niemniej niż dawniej poważne zadania. To też uważam że dobrze się stało, że tak wartościowa i pożyteczna instytucja postanowiła wyznaczyć jeden dzień w roku, jako własne święto, jako dzień specjalnie poświęcony akcji propagandowej, akcji informującej o celach i ideach, o zadaniach i osiągnięciach RTPD. Pragnąłbym, aby dziś dzień RTPD zmobilizował wokół doniosłej sprawy opieki nad dzieckiem jak najszersze masy społeczeństwa, aby spopularyzował idee i metody pracy RTPD. Ze swej strony życzę wszystkim pracownikom i kierownictwu RTPD dalszych sukcesów w ich pięknej pracy nad wychowaniem dzieci polskich na zdrowych, ideowych i światłych obywateli demokracji". R.

Z prac Komisji Poselskich

WARSZAWA (PAP). Poselska Komisja Pracy i Opieki Społecznej omawiała na ostatnim posiedzeniu zagadnienia, związane z organizacją i zakresem działania urzędów inwalidzkich.

Poselska Komisja Rolna rozpatrywała projekty rozporządzeń wykonawczych do dekretu o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziem Odzyskanych i b. Wolnego Miasta Gdańska.

Poselska Komisja Przemysłowa wysłuchała sprawozdania podkomisji, powołanej do zbadania działalności przemysłu włókienniczego i Tekstylnej Centrali Handlowej. Komisja uznała reorganizację Centrali Tekstylnej za osiągnięcie podstawowe, prowadzące do unormowania stosunków w zakresie zbytu i kontroli produkcji przemysłu włókienniczego. Komisja Przemysłowa z uznaniem przyjęła wiadomość o rozpoczęciu produkcji parowozów polskiej konstrukcji powojennej.

Technicy u Prezydenta Bieruta

WARSZAWA (PAP). Dnia 13 listopada br. Prezydent Bierut przyjął delegację Naczelnej Organizacji Technicznej (NOT) z prezesem inż. B. Rumińskim i rektorami: prof. Warchałowskim i Goetlem na czele.

Delegacja zwróciła się do Prezydenta Bieruta z prośbą o przyjęcie protektoratu i wzięcie udziału w Kongresie Techników Polskich, który odbędzie się w dniach 1—3 grudnia br. Kongres ten obejmuje około 33 tys. inżynierów i będzie poświęcony dyskusji nad opracowaniem strony technicznej Trzyletniego Planu Gospodarczego.

Na konferencji omówiono cały szereg spraw, dotyczących nowej organizacji świata technicznego w Polsce, jak również zamierzenia NOT-u w sprawie ujednolicenia wydawnictw technicznych i zapoczątkowania prac nad encyklopedią techniczną. Poruszono także sprawę wychowania nowych kadr technicznych w Polsce.

Ob. Prezydent wyrażając zgodę na wzięcie udziału w Kongresie, żywo interesował się całokształtem spraw, dotyczących prac geologicznych i wierceń za ropą, jak również osiągnięciami inżynierów polskich w zakresie syntezy benzyny.

Delegacja NOT-u — po blisko półtora-godzinnej konferencji — opuściła Belweder.

Powrót aktów i dokumentów

WARSZAWA (PAP). W 1939 roku Bank Polski podczas ewakuacji przed inwazją niemiecką wywiózł swój portfel wekslowy, papiery wartościowe, depozyty oraz archiwa najpierw do Rumunii, a w końcu tegoż roku do Francji, gdzie złożono je w Banku Francji Angers.

W czerwcu 1940 r. ewakuowano ten depozyt do Pamiers na granicę hiszpańską i tam był przechowany w oddziale Banku Francji przez cały czas okupacji niemieckiej.

Dnia 6 bm. przybyły wagony do Warszawy, gdzie skrzynie wyładowano i złożono w skarbcu bankowym.

Zainteresowanie literaturą polską

WARSZAWA (PAP). W ostatnich dniach ukazała się w Belgii, w języku francuskim powieść St. Dygata „Jezioro Bodeńskie" pt. „Le lac de Constance", wydana przez „Editions de la Sixaine" w nakładzie 6.000 egzemplarzy.

Książka ukazała się równocześnie na rynku francuskim. Przewiduje się już druk wydania drugiego. Wydawnictwo „La Sixaine" wydaje przekład powieści H. Malewskiej pt. „Żelazna Korona". Tłumaczami są p. Claude Backvis, profesor Uniwersytetu Brukselskiego i p. Ignacy Blochman. Po dokonaniu przekładu francuskiego, książka Malewskiej zostanie przełożona na język holenderski. Zamierzone jest wydanie przekładów książek: „Stara cegielnia" Iwaszkiewicza, „Lato" i „Szczury" Rudnickiego, „Drewniany koń" Brandysa i „Najeźdźcy" Dobraczyńskiego.

Prof. Blochman, na zamówienie radia belgijskiego tłumaczy i radiofonizuje utwory dramatyczne „Święto Winkelrieda" Andrzejewskiego i Zagórskiego oraz „Dwa teatry" Szaniawskiego.

Kanada czci bohaterów Polski

WARSZAWA (PAP). W Warszawie bawi delegacja Związku Polaków z Kanady. Zwiedza ona Warszawę, zwłaszcza zakłady opiekuńcze, żłobki dla dzieci, szpitale, ośrodki szkolenowe Związku Inwalidów Wojennych oraz szkolnictwo zawodowe.

Dnia 21 listopada odbędzie się pobranie ziemi z miejsc straceń Polaków w Warszawie oraz pobranie ziemi z pobojowisk Starego Miasta.

Dnia 22 bm. o godz. 11-ej w Ratuszu Al. Jerozolimskie 1, odbędzie się uroczystość wręczenia przez prezydenta Warszawy ob. Tołwińskiego delegacji Kanadyjskiej urny z ziemią, celem przewiezienia jej do Kanady dla Związku Polaków w Kanadzie.

Cudowny naród i zdumiewający kraj

MOSKWA (PAP). W gmachu Związku Architektów Radzieckich odbyło się posiedzenie zarządu Związku z udziałem członków sekcji architektów WOKS, poświęcone sprawozdaniu architektów radzieckich z pobytu w Warszawie. W białej sali Związku Architektów wystawiono plany starej Warszawy, fotografie ruin Warszawy, projekty odbudowy Stolicy Polski. Pokaz uzupełniały polskie pisma artystyczne i architektoniczne.

Posiedzenie otworzył sekretarz Związku Architektów Arkin, po czym przemawiali: członek Akademii Czernyszew i członek-korespondent Akademii Baburow, którzy bawili ostatnio w Polsce, gdzie zapoznali się z planami odbudowy Warszawy. Prof. Czernyszew i Baburow są wybitnymi specjalistami radzieckimi w dziedzinie planowania miast.

Prof. Czernyszew opowiedział zebranym architektom o niesłychanie przygnębiającym wrażeniu, jakie wywiera zniszczona Warszawa i o ogromie pracy architektów polskich. „Znaleźliśmy łatwo wspólny język z naszymi polskimi kolegami w sprawach planowania — mówił prof. Czernyszew, Warszawa posiada wielki aktyw architektów entuzjastów". Mówca wyrażał się ze wzruszeniem o niezwykle serdecznym przyjęciu, zgotowanym architektom radzieckim przez kolegów polskich.

Prof. Baburow zapoznał zebranych z planem generalnym odbudowy Warszawy. Przedstawił założenia urbanistyczne planu i mówił o niezwykle ciekawych projektach architektonicznych w dziedzinie rekonstrukcji starej Warszawy. Mówca podkreślił, że architekci radzieccy zgadzają się z polskimi, co do zasad planowania wielkich miast.

Następnie głos zabrał historyk sztuki prof. Sidorow, który był w Polsce gościem Ministerstwa Kultury i Sztuki. Miesięczny pobyt w Polsce wstrząsnął nim. „Poznałem — mówił prof. Sidorow — cudowny naród i zdumiewający kraj. Przekonałem się, że sprawie przyjaźni obu krajów poświęcić można całe życie". Sidorow opowiadał dalej o wrażeniach z Warszawy męczeńskiej i bohaterskiej, gdzie każdy człowiek radziecki znajdzie przyjaciół. Sidorow podkreśla, że w Polsce ujawnia się ogromne zainteresowanie dla Związku Radzieckiego.

Zabrał następnie głos charge d'affaires R. P. w Moskwie H. Wolpe, dziękując za okazane zrozumienie dla spraw polskich i dla odbudowy Warszawy.

Na zakończenie zebrania prof. Ałubian oświadczył, że łączność między architektami polskimi i radzieckimi nosić będzie charakter stały i zorganizowany.

Spadek po Goeringu

NORYMBERGA (PAP). Władze bezpieczeństwa w Norymberdze zwróciły Emmie Goering 750 marek i ubranie Goeringa, złożone w depozycie więziennym. — Władze amerykańskie nie powzięły dotychczas decyzji co do 50 tysięcy marek znalezionych przy Goeringu w chwili aresztowania i złożonych na rachunek w Banku Rzeszy.

Przed umową o przyjaźni

PRAGA (PAP). Cała prasa czechosłowacka zamieszcza obszerne wiadomości o pobycie czechosłowackiego ministra przemysłu Lauszmana w Polsce, podkreślając serdeczne przyjęcie, z jakim spotkała się delegacja czechosłowacka w Warszawie. Na podstawie wynurzeń delegacji czeskiej, dzienniki praskie stwierdzają, że zawarcie czechosłowacko - polskiej umowy o przyjaźni jest kwestią najbliższego czasu.

Sprawa użycia sił zbrojnych O. N. Z.

NOWY JORK (PAP). „New York Herald" dowiaduje się, że na posiedzeniu Komisji Sztabu Wojskowego uzgodniono wypadki w których Rada Bezpieczeństwa będzie mogła użyć sił zbrojnych postawionych do jej dyspozycji. Siły Zbrojne ONZ będą mogły być użyte w przypadku: 1) zagrożenia pokoju, 2) zerwania pokoju, 3) agresji jeśli okażą się nieskuteczne środki przewidziane w artykule 41 Karty Narodów Zjednoczonych. Artykuł 41 przewiduje sankcje gospodarcze, dyplomatyczne i przerwanie komunikacji z państwem, które zakłóciło pokój. Siły zbrojne ONZ nie mogą być użyte dla celów niezgodnych z Kartą Narodów Zjednoczonych.

Sytuacja w Iranie

MOSKWA (PAP). Radio moskiewskie donosi, że w wyniku starć w których elementy reakcyjne z pomocą agentów obcych państw atakowały organizacje demokratyczne w Iranie — padło 40 zabitych, 170 osób rannych. Policja aresztowała 70 osób, 5.000 działaczy związków zawodowych zwolniono z pracy na koncesjach brytyjskich i zamknięto 50 lokali związków zawodowych w Chuzistanie (Iran południowy).

Organy państwowe udzielały reakcjonistom czynnej pomocy. W wielu innych prowincjach Iranu policja i żandarmeria dokonywała systematycznych nalotów na lokale partii ludowej. M. in. zdemolowano lokale i kluby tej partii w porcie Busziry (nad Zatoką Perską) i w Kirmanie (węzeł kolejowy w południowym Iranie).

Repatriacja niemców z województwa olsztyńskiego

WARSZAWA (PAP). W dniu 30 października 1946 roku rozpoczęto repatriację ludności niemieckiej z woj. olsztyńskiego. Akcja repatriacyjna ma charakter stały. Uruchomiony został pociąg wahadłowy w składzie 60 wagonów, który w odstępach tygodniowych będzie zabierał kolejno z poszczególnych powiatów Niemców, by drogą przez Toruń i Poznań odstawić ich do stacji granicznej w Barści.

Dotychczasowe wyniki akcji dadzą się ująć w następujące cyfry: pierwszy transport w dniu 30 października zabrał 1.764 Niemców z Bartoszyc, drugi — w dniu 10 listopada — 1.851 Niemców z Braniewa, wreszcie — trzecim transportem odjechało w dniu 13 listopada 1.750 osób narodowości niemieckiej z Lidzbarka Warmińskiego.

Nowe prowokacje Greckie

BELGRAD (PAP). Radio w Tiranie donosi, że patrol grecki złożony z 5 żołnierzy przekroczył granicę czesko-albańską i otworzył ogień na posterunki albańskie. Równocześnie otworzyła ogień artyleria grecka. Po upływie pół godziny patrol grecki wycofał się na terytorium Grecji.

Przyczyny katastrofy

PRAGA (PAP). Prasa czeska donosi, że do groźnej katastrofy na kopalni Koh-i-Noor, w północnych Czechach, która pociągnęła za sobą śmierć 52 górników, doszło prawdopodobnie podczas zakładania materiałów wybuchowych. Pogłoski, jakoby katastrofa miała być dziełem sabotażu — są bezpodstawne. Sam szyb nie został poważnie uszkodzony, tak, że praca w nim zostanie podjęta w najbliższym czasie.

Memorandum Bułgarii

WASZYNGTON (PAP). Szef misji bułgarskiej w Stanach Zjednoczonych, generał Stoiczef przedstawił Radzie Ministrów Spraw Zagranicznych dwa memoranda. Pierwsze z nich zawiera wyjaśnienie, że Bułgaria nie jest w stanie zapłacić 125 milionów dolarów reparacji, gdyż suma ta przekracza wszelkie możliwości finansowe Bułgarii.

Drugie memorandum jest odpowiedzią na oświadczenie greckie o konieczności „wyrównania" granic kosztem Bułgarii. Memorandum podkreśla, iż roszczenia Grecji nie są uzasadnione względami bezpieczeństwa, na które rząd grecki powołuje się.

Przeciwko sabotażowi

BERLIN (PAP). „Neues Deutschland" zamieszcza wiadomość o przebiegu wiecu zorganizowanego przez partię komunistyczną w Monachium w rocznicę rewolucji w Niemczech. Mimo fatalnej pogody zebrało się 15.000 demonstrantów. Na wiecu przemawiał minister Schmidt, który oskarżył bawarską partię ludową o nieudolność w przeprowadzeniu denazyfikacji. Prowadzona w tej dziedzinie akcja ogranicza się do łowienia „płotek" a przepuszczania „grubych ryb". Schmidt podkreślił wpływ jaki wywarło na sądy denazyfikacyjne uniewinnienie Schachta i Papena. Akcję denazyfikacyjną oddaje się całkowicie w ręce biurokracji sądowej — nie dopuszczając narodu do udziału.

Zebrani uchwalili rezolucję protestującą przeciwko reakcji bawarskiej i ministrowi denazyfikacji Pfeifferowi i domagającą się jego dymisji oraz ukarania czynnych hitlerowskich przestępców wojennych.

Przed powrotem weterana polskiego

NOWY JORK (PAP). Ociemniały weteran polskiego ruchu robotniczego w kraju i zagranicą Tadeusz Radwański wyjeżdża 27 listopada z Nowego Jorku do Polski, po 20-kilku letnim pełnym pracy i poświęcenia pobycie w Stanach Zjednoczonych, aby poświęcić resztę swych sił Odrodzonej Polsce. Tadeusz Radwański b. członek zarządu głównego Partii Socjalistycznej Polski i Litwy był w latach 1910—11 redaktorem jej organu „Młot". W roku 1916—17 redagował on w Moskwie dziennik „Echo Polski". Radwański poraz ostatni był w kraju w roku 1921 i redagował wówczas w Gliwicach dziennik „Prawda". W Stanach Zjednoczonych Tadeusz Radwański był redaktorem „Głosu Robotniczego", „Trybuny Robotniczej" i założycielem istniejącego dotychczas „Głosu Ludowego" w Detroit.

Radwański wiezie ze sobą urnę z prochami swej niedawno zmarłej żony pisarki i działaczki robotniczej Heleny Radwańskiej, która na łożu śmierci wyraziła życzenie aby prochy jej spoczęły na stokach Cytadeli.

Radwański podczas swego pobytu w Stanach Zjednoczonych działając wśród mas polsko-amerykańskich i innych grup słowiańskich, ani przez chwilę nie stracił kontaktu z Ojczyzną a przede wszystkim z jej masami pracującymi. Ociemniały weteran polskiego ruchu robotniczego oświadczył, że pewny jest, iż w Polsce demokratycznej znajdzie odpowiednie pole pracy.

Prace przygotowawcze do wyborów

TORUŃ (PAP). W związku z rozpisaniem wyborów do Sejmu przystąpiono w Toruniu do prac przygotowawczych nad sporządzeniem spisów wyborczych. Toruń będzie podzielony na 20 obwodów głosowania.

Apel uczonych

NOWY JORK (PAP). Profesor Albert Einstein wraz z grupą naukowców wystąpił w niedzielę, dnia 17 bm. z apelem do społeczeństwa amerykańskiego o zbiórkę 1 miliona dolarów na cele akcji uświadamiającej społeczeństwo o konsekwencjach grożących w razie zastosowania energii atomowej, i użycia środków zaradczych koniecznych by niedopuścić do zagłady cywilizacji. Zasady przedstawione przez naukowców w apelu są następujące:

1) bomby atomowe można obecnie produkować tanio i w wielkich ilościach,

2) podczas wojny niemożliwa jest obrona przed bombą atomową, i nic nie świadczy aby wynalezione zostały w bliskiej przyszłości jakiekolwiek środki obronne,

3) wszyscy mogą zgłębić tajemnice bomby atomowej,

4) użycie bomby atomowej jest równoznaczne z zagładą cywilizacji,

5) jedynie międzynarodowa kontrola może zabezpieczyć świat przed katastrofą.

Celem akcji uczonych jest uświadomienie społeczeństwa przed grożącym mu niebezpieczeństwem.

Osadnicy z województwa warszawskiego jadą na Ziemie Odzyskane

WARSZAWA (PAP). W miesiącu październiku br. wyjechało z województwa warszawskiego ogółem 2.429 osób na Ziemie Odzyskane. Na cyfrę tę złożyło się 888 osób z pośród ludności miejskiej i 1.541 mieszkańców wsi.

Na pierwszym miejscu pod względem wysłanych osadników stoi miasto Warszawa (543 osoby), a następnie powiaty: Maków (496 osób), Ostrołęka (146 osób), Działdowo (142 osoby) oraz Przasnysz, z którego w miesiącu sprawozdawczym wyjechało na Ziemie Odzyskane 116 osób.

Dotychczasowe wyniki całej akcji przesiedleńczej z województwa warszawskiego wyrażają się cyfrą 476.653 osób, które wyjechały z tego województwa na Ziemie Odzyskane od początku planowej akcji do końca października br. Bliższe dane wskazują i tu na prymat stolicy, z której 128.653 mieszkańców wyjechało, by stworzyć sobie nową egzystencję na Ziemiach Odzyskanych. Następne miejsca w statystyce należą do powiatów: Błonie (32.251) osób), Mława (28.831 osób), Sochaczew (26.792 osoby), Przasnysz (26.019 osób).

Powiaty zniszczone — zarówno „przyczółkowe", jak i położone na terenie dawnego niemieckiego poligonu na północy województwa, wysyłają ustawicznie nadwyżkę ludności na Ziemie Odzyskane w poszukiwaniu lepszych warunków egzystencji.

Z kongresu pisarzy

BELGRAD (PAP). Rozpoczął się tu pierwszy kongres pisarzy jugosłowiańskich. Kongres ma powołać pierwszy w dziejach Jugosławii związek literatów wszystkich narodów Jugosławii.

W kongresie biorą udział w charakterze zaproszonych gości przedstawiciele Zw. Zaw. Literatów Polskich: Zofia Nałkowska i Aleksander Wat. Zofia Nałkowska wybrana została do prezydium honorowego zjazdu.

Kraków walczy o niskie ceny

KRAKÓW (PAP). W Krakowie odbyła się, w Związku Rewizyjnym Spółdzielni R. P., konferencja z udziałem przedstawicieli władz wojewódzkich i miejskich. Delegaci najpoważniejszych spółdzielni krakowskich zdali sprawę z wyników dotychczasowej akcji na polu walki ze zwyżką cen. Doświadczenia zdobyte w czasie tej akcji staną się podstawą do dalszej działalności. Np. przy wyznaczaniu cen maksymalnych na masło i jaja należy uwzględniać dezyderaty spółdzielni mleczarskich, których obroty wbrew interesom świata pracy, spadły ostatnio z powodu niedostatecznych cen płaconych rolnikom. Z wypowiedzi uczestników konferencji wynikło też, że w tej chwili Kraków — dzięki bardzo intensywnej akcji ze strony spółdzielczości — ma najniższe ceny i dlatego różne artykuły są wykupywane i wywożone do innych okolic. Stwarza to coraz trudniejszą sytuację w przeciwdziałaniu zwyżce na terenie krakowskim.

W związku z tym, na konferencji został wysunięty dezyderat, poparty przez wszystkich uczestników, by działalność interwencyjna została w całym kraju oparta na jednolitym planie. Wówczas wykorzystanie baz niskich cen przez elementy spekulacyjne zostanie uniemożliwione.

Historia teatru polskiego

MOSKWA (PAP). Grupa radzieckich teatrologów i historyków literatury z prof. Ignatiewem na czele przygotowała do druku „Historię Teatru Słowian południowych i zachodnich". Praca obejmuje 4 tomy: historię teatru w Polsce, Czechosłowacji, Jugosławii i Bułgarii. Każdy tom omawia zagadnienia rozwoju sztuki teatralnej do chwili obecnej, prace zespołów teatralnych itd.

Oświata dla dorosłych

KATOWICE (PAP). Praca oświatowa dla dorosłych na Śląsku Opolskim rozwija się bardzo pomyślnie mimo trudności, jakie stwarza brak sił nauczycielskich. Liczba nauczycieli wynosi 3.492 osoby; dla wyrównania minimum zapotrzebowania brak jest 1.260 nauczycieli.

Pracą oświatową dla dorosłych objęte zostały prócz dorosłych także liczne zastępy młodzieży pozaszkolnej. Znaczna ilość analfabetów i półanalfabetów oraz dorosłych z nieukończoną szkołą powszechną, korzysta z gęstej sieci szkół powszechnych i kursów dokształcających, działających na poziomie szkoły powszechnej. Szkół powszechnych dla dorosłych istnieje na terenie Opolszczyzny 5. Uczęszcza do nich 628 słuchaczów. Kursów na poziomie szkoły powszechnej zorganizowano 880, z liczbą uczniów 20.529. Dla ludności autochtonicznej zorganizowano 597 kursów repolonizacyjnych z liczbą 18.380 uczestników. Oprócz kursów uruchomionych zostało w bież roku szkolnym na terenie ziem opolskich 8 szkół średnich dla dorosłych, w tym 3 państwowe (w Gliwicach, Zabrzu i Bytomiu) i 5 prywatnych (w Opolu, Prądniku, Sławęcicach, Raciborzu i Zabrzu). Do państwowych szkół średnich uczęszcza 14455 osób, do szkół średnich prywatnych — 955 uczniów.

Setny wagon

RZESZÓW (PAP). W Sanoku odbyła się uroczystość przekazania Min. Komunikacji 100-go wagonu towarowego wykonanego w miejscowej fabryce. Pomimo wielkich zniszczeń dokonanych przez okupanta, robotnicy odbudowali fabrykę. Najpierw poczęto wykonywać różnego rodzaju okucia budowlane, sprzęt rolniczy i inne przedmioty domowego użytku. Po pokonaniu trudności związanych z montażem uszkodzonych maszyn, uruchomiono wydobytą z gruzów maszynę parową, uruchamiając fabrykę w dniu kapitulacji Niemiec. Dnia 14 lipca 1945 r. podpisana została umowa między Min. Komunikacji a fabryką na remont 500 wagonów towarowych, następnie rozpoczęto produkcję nowych wagonów.

RYTM KUJAW

Pow. włocławski

UWAGA B. WIĘŹNIOWIE POLITYCZNI!

Zarząd Powiatowy Polskiego Związku b. Więźniów Politycznych we Włocławku, przypomina wszystkim b. więźniom politycznym i podopiecznym Związku zamieszkałym na terenie powiatu włocławskiego, co następuje:

Organizowany we Włocławku w dniu 24 listopada 1946 r. „Dzień b. Więźnia Politycznego" połączony jest ze zjazdem b. więźniów politycznych z całego powiatu włocławskiego.

Na zjazd winni przybyć wszyscy członkowie rzeczywiści Związku oraz podopieczni, o ile to możliwe z wszystkimi dziećmi, które jako półsieroty po b. więźniach politycznych wezmą udział w uroczystościach w osobnej grupie sierot razem z sierotami całkowitymi.

Sekcje Polskiego Związku b. Więźniów Politycznych w Kowalu i Brześciu organizują przyjazd swych członków we własnym zakresie. Członkowie Związku zamieszkali w innych miejscowościach powiatu włocławskiego przyjeżdżają indywidualnie.

Przyjazd należy tak zorganizować, żeby wszyscy uczestnicy zjazdu znaleźli się we Włocławku w dniu 24.11. 46 r. koło godz. 8 rano. Siedziba zjazdu i miejsce zbiórek mieści się w gmachu Towarzystwa Wioślarskiego, ul. Piwna 3 (nad Wisłą koło firmy „Bohm").

Podróż odbywa się na koszt własny. Uczestnicy zjazdu otrzymują rano bezpłatne śniadanie na miejscu oraz biorą udział w bezpłatnym wspólnym obiedzie obozowym. Wieczorem odbędzie się wieczór taneczny w sali Towarzystwa Wioślarskiego. Dokładny program uroczystości podany zostanie dodatkowo w prasie i przy pomocy afiszów rozesłanych do wszystkich miejscowości naszego powiatu.

Koleżanki i Koledzy! „Dzień b. Więźnia Politycznego" jest Waszym Świętem i zarazem uczczeniem pamięci Waszych zgasłych za Polskę Kolegów-Męczenników!

Przez swój gremialny udział w uroczystościach i swoją pełną godności i powagi postawę zaprezentujecie się dobrze Społeczeństwu Polskiemu, które Was wspiera i obdarza tak wielką sympatią. ZARZĄD.

NOWY CENNIK.

W dniu 13 b. m. ustalono nowy cennik na artykuły pierwszej potrzeby. Cennik ten został ustalony na posiedzeniu Komisji Cennikowej powiatu włocławskiego pod przewodnictwem wicestarosty Stanisława Czekańskiego.

Stosownie do uchwały w powiecie włocławskim obowiązują następujące, jako maksymalne ceny: mąka żytnia 90 proc. — 18.50 zł. za 1 kg; mąka pszenna 80 proc. — 50 zł. za 1 kg; chleb 18.50 zł. za 1 kg; słonina— 290 zł. za 1 kg; smalec — 360 zł. za 1 kg; schab — 250 zł. za 1 kg; wieprzowina 220 zł. za 1 kg; kiełbasa — 270 zł. za 1 kg. Przekroczenie ustalonego cennika będzie surowo karane. Ceny obowiązują z dniem ogłoszenia. (c)

LUBIEŃ.

MIANOWANIE.

Ob. Wincenty Milczarek, dotychczasowy wójt gminy Lubień ustąpił z dotychczas zajmowanego stanowiska.

Władze mianowały nowego komisarycznego wójta ob. Maciejewskiego Stanisława. (c)

CHODECZ.

Z ROZPRAW REHABILITACYJNYCH.

W Sądzie Grodzkim w Chodczu zapadły ostatnie wyroki rehabilitacyjne przed urzędowym wstrzymaniem dalszych rozpraw.

Zrehabilitowani z pełnią praw obywatelskich zostali: Feliks Nikiel, Otton Becker, Emilia Drzewiecka i Emma Grams. (md.).

RADZIEJÓW KUJAWSKI.

ZA NIEDOZWOLONY ZABIEG.

Joanna Łukasiewicz, jako domorosła „akuszerka", trudniła się pokątnie dokonywaniem zabiegów akuszeryjnych.

Wymieniona zastosowała jeden z takich „zabiegów" — przedwczesnych na pacjentce Janinie Konwent również mieszkance Radziejowa Kujawskiego, która po dokonanej „operacji" — zmarła.

Obecnie Łukasiewicz odpowiadała przed Sądem Okręgowym we Włocławku, który skazał „akuszerkę" na 4 lata więzienia z pozbawieniem wszelkich praw na okres 5 lat. (md.).

BRZEŚĆ KUJAWSKI

BRAK ZROZUMIENIA.

Na tutejszym terenie, często się zdarza, że kierownicy poszczególnych partyj politycznych, związków młodzieżowych, podpisują kurendę z Opieki Społecznej opiewającej o przysłaniu po jednej parze kwestarzy celem przeprowadzenia zbiórki ulicznej na Pomoc Zimową.

W rezultacie w oznaczonym terminie (każda niedziela) zamiast 6—7 par, przybywa 1 para lub w ogóle nikt nie przybywa. A przecież Brześć Kujawski posiada do 5 tysięcy mieszkańców.

W ostatnią niedzielę zbiórkę przeprowadzał Zarząd Miejski z burmistrzem Wł. Wasilewskim na czele. Być kwestarzem dla swego bliźniego, potrzebującego pomocy od społeczeństwa nie jest poniżające, a wręcz przeciwnie — zaszczytem. (md.).

WIENIEC.

Dotychczasowy wójt gminy Wieniec ustąpił ze swego stanowiska. Pełniącym tymczasowe obowiązki wójta jest mieszkaniec Wieńca ob. Bednarski. (c)

LIPNO.

ZAWISŁ NA SZUBIENICY.

Gustaw Teese, zamieszkujący swego czasu w powiecie lipnowskim, w okresie okupacji postępował wobec Polaków w sposób okrutny i dopuszczał się szeregu gwałtów. Nierzadkie były wypadki bicia Polaków pałką gumową, lub kijami.

Jedną z matek zbił batem za to, że chciała podać paczkę żywnościową aresztowanemu synowi. W stosunku do Polaków pracujących w przydzielonym mu majątku wykazywał niezwykłe okrucieństwo.

Po wyjściu okupantów aresztowany przez władze Polskie, stanął on przed sądem specjalnym, wyrokiem którego skazany został na karę śmierci przez powieszenie.

Wobec odrzucenia przez Prezydenta Krajowej Rady Narodowej podania o ułaskawienie, wyrok został wykonany na dziedzińcu więzienia włocławskiego. (c)

Kronika Włocławka

CZWARTEK
21
LISTOPADA

Kalend. Rzym.-Katol. — Ofiarowanie N.M.P.
Kalendarzyk Słowiański — Twardosława.
Wschód słońca 7.06 — zachód 15.37.
Apteka dyżurna na Starym Rynku.
Lek. dyż. dr Makohoński, Cyganka 18 II p. godz. 18—8.
Karetka P. C. K. tel. 13-32, w nocy 15-41.
Straż Pożarna tel. 12-34.
Kino „BAŁTYK" — Delegat floty.
Kino „POLONIA" Testament prof. Wilczura

TEATR ZIEMI KUJAWSKIEJ
Jutro „MAŁŻEŃSTWO LOLI"

W lusterku

Brak piasku

Mróz na dworze, ślizgawica,
ślizgawica na ulicach;
nawet to wesołe wcale,
gdy się ludzie na łeb walą.

Wielkomiejskie cienie, blaski;
widać zbrakło u nas piasku...
Jedna chyba rada na to:
nie ma piasku — są mandaty.

AGAPIT.

POSIEDZENIE M. R. N.

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej miasta Włocławka zawiadamia, że dzisiaj o godz. 16-tej w sali posiedzeń Miejskiej Rady Narodowej m. Włocławka, przy ul. Karnkowskiego Nr. 2a, odbędzie się posiedzenie M. R. N. m. Włocławka z następującym porządkiem obrad: 1) Otwarcie; 2) Odczytanie protokółu Nr. 30 z dnia 7.111.1946 r.; 3) Komunikaty Prezydium; 4) Komunikaty Zarządu Miejskiego; 5) Sprawa ograniczenia zużycia prądu przez abonentów K.E.O. 6) Sprawa wydania opinii o ubiegających się o koncesję na zakłady gastronomiczne; 7) Wolne wnioski i interpelacje; 8) Zamknięcie.

DOM SZKOLENIA.

Wydział Opieki Społecznej podaje do wiadomości, że staraniem Wojew. Wydz. Op. Sp. w Bydgoszczy zostaje uruchomiony Dom Szkolenia i Pracy dla Inwalidów Cywilnych, gdzie będą prowadzone kursy z zakresu krawiectwa, szewctwa, koszykarstwa, stolarstwa, zabawkarstwa i innych.

Bliższych informacji udziela i zapisy przyjmuje w godz. urz. Wydział Op. Społ. we Włocławku w terminie do dnia 4.12.1946 r.

NA PRZEDSZKOLE I ŻŁOBEK.

Związek Zaw. Przemysłu Budowlanego i Ceramicznego w porozumieniu ze Zjednoczonymi Fabrykami Fajansu, postanowili barak znajdujący się przy ul. Karnkowskiego Nr. 37, przeznaczyć na przedszkole i żłobek dla dzieci pracowników swoich.

W baraku przeprowadzony zostanie całkowity remont i wtedy zostanie oddany do dyspozycji kierownictwa przedszkola i żłóbka. (md.)

SPRAWA NIECIERPIĄCA ZWŁOKI.

W współczesnej rzeczywistości polskiej po przeżyciu niszczącej i trującej dusze okupacji hitlerowskiej na pierwsze miejsce wysuwa się odbudowa materialna, moralna i duchowa kraju. Trzeba nie tylko dźwignąć mury miast i wsi, trzeba odbudować człowieka w całym tego słowa znaczeniu, trzeba wychować nowych, wartościowych i odpowiadających duchowi czasu organizatorów i twórców nowego życia.

Pracę musi się rozpocząć od podstaw, od dzieciństwa, od przedszkoli i domów dziecka.

Ważną rolę ma w tym do spełnienia wychowawczyni przedszkola i wychowawca domu dziecięcego. Na przeszkodzie w budowie staje jednak brak tych wychowawczyń i wychowawców, brak, który może i musi być usunięty.

W najbliższym czasie, bo już od 1 grudnia 1946 r. organizuje Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego w Bydgoszczy i Inowrocławiu dwa kursy trzymiesięczne dla wychowawczyń przedszkoli, na które mogą być przyjęte, a po ukończeniu kursu natychmiast zatrudnione, kandydatki z ukończoną conajmniej 7-o klasową szkołą powszechną, w wieku od 18 do 30 lat.

Spodziewać się należy, że zarówno przewidywana rola społeczna, jak i ułatwiania w uzyskaniu posłanniczego stanowiska, skłonią duże zastępy kandydatek do wzięcia udziału w zapowiedzianych kursach.

Zgłoszenia przyjmują Dyrekcje Liceów Pedagogicznych w obu miastach.

Niezależnie od tego kształci Seminarium dla Wychowowczyń Przedszkoli w Toruniu na stałych kursach szeregi pożądanych pracowników społecznych, którzy rozpoczynają walkę z szatańskimi naleciałościami okupacji i budzą polską duszę w polskim dziecku.

Z AKADEMII RTPD.

W ub. niedzielę w Teatrze Ziemi Kujawskiej, odbyła się uroczysta akademia Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. Po powołaniu prezydium, słowo wstępne wygłosił ob. Wiśniewski.

Następnie przemawiali ob. ob. wiceprezydent Bombolski, insp. szkolny Kutyło, pełnomocnik PCK Lasiński. Referat o celach i zadaniach RTPD. wygłosił ob. L. Kurpiński.

Po części oficjalnej, odbyła się część artystyczna. Utwory muzyczne wykonała orkiestra Celulozy, „Trojak" — taniec wykonali uczenice i uczniowie szkoły powszechnej Nr. 10 Iscenizację pieśni pt. „Motylek" wyk. uczn. czkoły Nr. 2. Deklamację „Pamiętasz" uczn. szk. Nr. 9. Taniec góralski w wykonaniu uczn. szk. Nr. 3. Walc stylizowany, uczn. szk. Nr. 10. Deklamację „Monolog Zosi" wykonali uczn. szk. Nr. 9. Taniec Kujawiak, uczn. szk. Nr. 11. „Koszulko moja", uczn. szk. Nr. 3 i taniec „Trojak", uczn. szk. Nr. 3.

Na zakończenie, orkiestra Celulozy odegrała marsza. Całość akademii, wypadła bardzo dobrze. Dzieci zasłużyły na pochwałę. (md.).

ZERWANIE MOSTU.

W poniedziałek, w godzinach rannych nagromadzone na Wiśle zlodowaciałe bryły śniegu utworzyły silny napór na środkową część pontonowego mostu na Szpetal.

Napór ten wzrastał z każdą chwilą tym bardziej, że most ten będąc niski i nie mając osłony tego rodzaju, jak mosty stałe uległ silnym wstrząsom.

Władze wojskowe, widząc tę sytuację, zamierzały już przystąpić do rozbiórki, zwlekając nieco ze względu na mieszkańców Szpetala, dla których most ten był wielkim dobrodziejstwem.

W godzinach popołudniowych tegoż dnia środek mostu nie wytrzymał naporu i wiązania puściły. Rozerwany na połowy most spłynął ku brzegom.

Natychmiastowa akcja zapobiegła jakimkolwiek dalszym wypadkom.

Obecnie z powodu okresu zimowego most zostanie rozebrany. Mieszkańcy Szpetala będą musieli, niestety, znowu przetrwać zimę przedostając się do Włocławka tak, jak to czynili w okresie przed zbudowaniem mostu przez naszych żołnierzy. (c)

UNIWERSYTECKIE KURSY PRZYGOTOWAWCZE DLA NIEZAMOŻNYCH.

Długoletnia okupacja spowodowała przerwę w nauce młodzieży, garnącej się do wiedzy i do studiów. Mimo że powstały liczne gimnazja i licea dla dorosłych, w których nauka odbywa się trybem przyspieszonym, bardzo dużo młodzieży chętnej do nauki, nie może zrealizować swych marzeń o kształceniu się i studiach. Dotyczy to zwłaszcza młodzieży sfer niezamożnych lub przez sytuację powojenną spauperyzowanych. Trudno wielu chętnym do nauki pogodzić prace zawodową z uczęszczaniem na lekcje w godzinach wieczornych.

Chąc przyjść z pomocą różnym talentom i popierać wiedzę tam gdzie one istnieją utworzono Towarzystwo Uniwersyteckich Kursów Przygotowawczych. Na kursach, zorganizowanych przez wspomniane Towarzystwo, młodzież ma możność poświęcić się wyłącznie nauce, będąc zwolniona od kłopotów materialnych. I tak robotnikom pracującym w przemyśle w myśl okólnika Ministerstwa Przemysłu z dnia 29.4.1946 r. przysługuje płatny urlop na czas trwania kursu. Nauka na kursach jest bezpłatna a słuchaczom żyjącym w szczególnie ciężkich warunkach materialnych umożliwia się ponadto bezpłatny pobyt w bursie lub korzystanie ze stołówki.

Kurs trwa 7 do 10 miesięcy i przygotowuje uczestników do egzaminu, uprawniającego do wstępu na rok wstępny szkół wyższych (uniwersytet, politechnika, wyższe szkoły handlowe itp.). Program pracy jest ułożony tak, że umożliwia najbardziej racjonalne wyzyskanie czasu.

Podkreślić należy że cały szereg uczestników Uniwersyteckich Kursów Przygotowawczych zdało już egzamin przed Państwowymi Komisjami Weryfikacyjno-Kwalifikacyjnemi dla słuchaczy szkół wyższych. Zainteresowanym, szczególnie młodzieży robotniczej i chłopskiej w wieku od 18 do 30 lat, zwraca się uwagę na to, że w styczniu 1947 roku rozpocznie się w Toruniu II-gi Kurs Przygotowawczy na wymienionych wyżej warunkach.

Wymagane minimum wykształcenia: sześć klas szkoły powszechnej, Bliższe informacje udziela sekretariat kursu (Bydgoszcz, Nowy Rynek 10 parter).

Zgłoszenia przyjmuje się do dnia 1 grudnia 1946 r.

MOST STANIE W 1948 ROKU.

Pomimo okresu zimowego roboty przy budowie nowego żelaznego mostu trwają nieprzerwanie.

Znaczna ilość dawnych części zostanie zużytkowana do nowej konstrukcji. Trzy kesony są już odbudowane, czwarty zaś stanie w niedługim czasie.

Zamówienia hut śląskich są już na wykończeniu. Są to przęsła, które po wykonaniu zostaną przewiezione do Włocławka.

Dotychczas zdemontowano 2400 ton konstrukcji. Pozostaje jeszcze do rozebrania 2100 ton części żelaznych.

Przy robotach tych zatrudnionych jest obecnie 160 robotników i pracowników z Państwowego Kierownictwa Odbudowy mostu. (ju)

KURS PEDAGOGICZNY.

Wstępny kurs pedagogiczny dla kandydatów do zawodu nauczycielskiego w czasie od 1 grudnia 1946 r. do 30 czerwcae 1947 r. zorganizuje się przy Państwowym Liceum Pedagogicznym w Toruniu. Uczestnicy, pochodzący tylko z miejscowości, gdzie nie ma zakładu kształcenia nauczycieli, w wieku od 18 do 30 lat, z małą maturą — winni się zgłaszać do Inspektora Szkolnego.

Zgłoszenia osób, pragnących wychowywać osierocone dziecko, przyjmują Inspektoraty Szkolne.

Celem podniesienia poziomu wychowania fizycznego i estetycznego młodzieży szkolnej i uczestników placówek oświatowych przewiduje się zorganizowanie wiosną i latem 1947 r. święta młodzieży w Toruniu i igrzysk sportowych w Bydgoszczy. W związku z tym odbędą się gminne i powiatowe święta młodzieży i obwodowe zawody sportowe.

MAŁŻEŃSTWO LOLI.

Dnia 22 bm. o godz. 20-tej w Teatrze Ziemi Kujawskiej, wystawiona zostanie po raz drugi 3-aktowa komedia Zwierzchowskiego pt. „Małżeństwo Loli". Gra sekcja artystyczna Polskiej Partii Robotniczej.

Kierownictwo artystyczne spoczywa w rękach ob. J. Tomaszewskiego, reżysera ob. Damzyna.

Nadmienić należy, że premiera w dniu 15 bm. wypadła dobrze, dając publiczności wesołą rozrywkę. (md.).

Z SĄDU

ZA KRADZIEŻ PRĄDU.

Za nieprawne pobieranie energii elektrycznej przewidziane są takie same kary, jak za pospolitą kradzież. Przekonała się o tym mieszkanka Włocławka Janina Musiałkiewicz, która oskarżona była o to, że drogą niedozwolonych manipulacji z licznikiem elektrycznym spowodowała wstrzymanie obrotów tarczy licznika, pobierając tym samym niedozwolonym i oszukańczym sposobem energię elektryczną. Za ten postępek sąd skazał ją na 6 miesięcy więzienia z warunkowym zawieszeniem kary na okres 3 lat. Szkody musiała ona pokryć w całości. (h)

Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4, Tel. 1126
Ogłoszenia przyjmuje Administracja codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8-ej do 12-ej i od 2-ej do 5-ej w soboty od 8-ej do 12-ej.

Nacz. Red.: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świąt. Maszynopisów nie zwraca się. Odpowiedzialne za pismo Kolegium Redakcyjne.
WYDAWCA: Powiatowa Rada Narodowa we Włocławku.
E — 20817
DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4.

Ceny ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Prenumerata miesięczna 60 zł., z przesyłką poczt. 70 zł.